

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 forint 25 kr., félévre 2 forint 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. t. 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

El a kézzel.

Lapunk más helyén egy közjegyzői okirat másolatát közöljük szó szerint való szövegében, melyet Temesváry Antal nyugalmazott aljárásbíró, Hegyi Antal csongrádi katolikus plebános és Szánthó Lajos pénzügyintézeti pénztáros, mint Csongrádvármegye közig. bizottságának tagjai és a Döme-ügyben kiküldött vizsgáló biztosok állítottak ki Sima Ferenc részére, egy sajtóügyben leendő felhasználás végett.

Érdemes, hogy e közjegyzői tanúsítvánnyal, mely közokirat jellegével bír, kissé behatóbban foglalkozzunk, különösen azért, mert hogy az ellenzék vezérírfiai szóban és írásban untalan azt hangoztatják: milyen becsületességgel vannak ők a közügyek iránt és milyen nemesek a fegyverek, mikkel ők a közéleti küzdelemben résztvesznek.

Mert fölöttébb érdekes adat ez a közjegyzői okmány e becsületesség és nemes egyeneselműség megvilágítására.

Sim a Ferenc ellen Csongrádvármegyének két év előtt volt közigazgatási bizottsága — hivatalból sajtópert indított, a nevezettnek »Szentesi Lap« című újságában megjelent »Ki a bűntakarók feje« című vezércikkben foglalt rágalmakért.

A sajtóügyi végtárgyalás ki lett tűzve, amelyen — minthogy Sim a Ferenc meg nem jelent — távollétében letárgyalatván az ügy, az esküdtszék elítélő verdiktje alapján — a törvényszék Sim a Ferencet 6 hónapi fogsárra ítélte.

Ily esetekben a törvény rendeltileg úgy intézkedik, hogy az ítélet nem hajtandó végre, hanem új esküdtszéki végtárgyalás tartandó, melyre a vádlott elővezetése lesz elrendelve.

Az új esküdtszéki végtárgyalás határideje is közeleg. Sim a Ferenc kapkod a mentő bizonyítékok után és így az általunk fent megnevezett három pártszolgáját — szorult helyzetében — ráveszi, hogy részére — ezen sajtóperében leendő felhasználás végett, egy közjegyzői tanúsítványt állítsanak ki.

Szolgai alázattal hajlik meg a három párttag a parancs előtt.

És kiállítanak egy közjegyzői tanúsítványt arról, hogy:

1) a, »ki a bűntakarók feje« című cikk azon állítása, hogy Albertényi Antal a Döme-féle ügyben ellene emelt vádakkal szemben ismétlen védelmébe vette a Zsilin-

szky Mihály volt főispán elnökle alatt működött közigazgatási bizottság és fegyelmi választmány: igaz és való.

2) Hogy ők, mint a vármegye ujjonnan alakult közig. bizottságának tagjai és a Döme-ügyben kiküldött vizsgáló biztosok meggyőződtek arról, miszerint a megyei közig. bizottság 1890. évi szeptember 29-én, 823. szám alatt kelt fegyelmi határozatával minden indokolás nélkül felmentette Albertényit a fegyelmi felelősség alól és ellene a fegyelmi eljárást beszüntette.

3) Hogy dacára annak, miszerint a közig. bizottság ezen határozata ellen 1890-től kezdve a felettes hatóságokhoz több panasz intéztetett, Szapáry Gyula gróf volt belügyminiszter a fegyelmi választmány ezen felmentő határozatát Albertényire nézve helyben hagyta és ezen határozatát a megye közig. bizottságával 37118. 893. sz. rendeletével közölte is.

4) Hogy azonban, mielőtt ezen miniszteri rendelet az érdekeltekkel közöltetett volna, kormányválság következett be, amelynek során Hieronymi Károly új belügyminiszter — több oldalról emelt panasz folytán — 4408/III. 15 szám alatt kelt rendeletével az elődje rendeletét megsemmisítette és ezen sikkasztási ügyben, Albertényit illetőleg a közbevetett föllebbezésekben kifejtett súlyos gyanúok alapján, új vizsgálatot rendelt el;

5) És végül — minthogy e vizsgálat teljesítésére ők küldettek ki — már ma konstatálják, hogy meggyőződésük és véleményük szerint Albertényit ezen sikkasztási ügyben — már az eddigi vizsgálat adataiból is ítélve — súlyos fegyelmi felelősség terheli, miért is az előző fegyelmi eljárás során Albertényinek történt felmentetését nem tulajdoníthatják másnak, hanemha annak, hogy e felmentés pártérdek kifolyása vagy meg nem érthető elnézésből eredt volt.

Bezárja e fontos megnyilatkozásokat az, hogy ők már eleve kijelentik, miszerint, — mint kiküldött vizsgáló biztosok — ily szellemű jelentést fognak ez ügyben a kiküldött közigazgatási bizottság elé is terjeszteni.

Mindezekre — mint mondják — készek esküt is tenni

és rendelik, hogy az általuk kiállított közokirat egy hiteles kiadványa Sima Ferencnek, a sajtóperében leendő felhasználás céljából kiadassék.

Kiállította pedig ezt a nevezetes közokiratot egy katolikus pap, egy nyugalmazott aljárásbíró és egy jogi pályára, tehát ügyvédségre vagy köz-tisztviselőségre készülő ember.

S már most vegyük sorra: mit bizonyítottak ezek az urak?

Az 1-ső pontban egy szubjektív dolgot. Azt, hogy Zsilinszky és a közig. bizottság Albertényit a védelmébe vette és bűneit palástolta.

Azért mondjuk ezt szubjektív dolognak, mert ilyesmit soha, senki még az esetben sem tanúsíthat, ha egy új vizsgálat során Albertényi vétkes volta kétségtelenül kiderítették.

Ily dolgokat csupán a szívek és vesék titkait ismerő hatalmas úristen tanúsíthatna, földi halandó soha.

A 2-ik pont állítására a közigazgatási bizottság f. hó 13-iki ülésében rásütött a hazugság bélyege. Felolvasták ugyanis a közigazgatási bizottság hivatkozott 823. 890. sz. határozatát, amelyből kétségtelenül kitűnt, hogy az akkor volt és Zsilinszky főispán elnökle alatt működött közig. bizottság igenis elrendelte — az ügyészi vélemény ellenére — Albertényi Antal ellen is a fegyelmi eljárást és vizsgálatot.

Ugyanilyen valótlanágnak bizonyult a 3-ik pont állítása is, mert a Szapáry gróf belügyminiszter rendelete jóváhagyta a közig. bizottság határozatát, tehát azt is, hogy Albertényi ellen a fegyelmi eljárás lefolytattassék.

A közjegyzői tanúsítvány 4-ik állításáról nem kevésbé bebizonyult minden irányban, hogy ez hazugság.

Mert a közig. bizottság ülésén felolvasztatván Hieronymi Károly jelenlegi belügyminiszter 4408/III. 15. számú s a tanúsítványt kiállító által hivatkozott rendelete, kitűnt, hogy ezen rendeletben, mely a Döme-ügyben új vizsgálatot rendelt el, egy szóval sem tétetik említés Albertényiről, vagy hogy Albertényi ellen súlyos gyanúok merültek volna fel, hanem igenis elrendeltetett az új vizsgálat annak a kiderítésére, hogy a vagyonilag marasztalandó fiksz összegben egyenként mennyi kártérítéssel tartoznak?

Vizont Tallián Béla főispán nyilatkozata kétségtelenné tette annak

az állításnak valótlanágát is, mintha az új belügyminiszter több oldalról emelt panasz folyton vonta volna vissza elődje idevontatkozó rendelkezését és rendelt volna el új vizsgálatot.

Fenmaradna hát a közjegyzői okirat 5-ik állítása: mely szerint a tanúsvány kiadói, — mint a Döme-ügy új vizsgálatára kiküldött biztosok — már a vizsgálat eddigi adataiból is meggyőződtek volna arról, hogy Albertényit súlyos fegyelmi felelősség terheli s hogy e szerint az előző közjegyzői bizottság és annak fegyelmi választmánya csupán pártérdekből vagy meg nem érthető elnézésből mentette őt fel a fegyelmi alól.

Ez utóbbi állításra nem reflektálunk, mert ismételnünk kellene, amit már elmondunk, hogy ez is valótlanág, mert a volt közjegyzői bizottság és a fegyelmi választmány elrendelte annak idején Albertényi ellen is a fegyelmi vizsgálatot és az törvényes formák közt le is folytatódott, be is fejeztetett.

De hogy az előbbi állítás nem kevésbé valótlanág, hogy a nevezett vizsgáló biztosoknak még módjukban sem volt az eddig teljesített vizsgálatból arról meggyőződni, hogy Albertényit terheli-e egyáltalán és milyen mértékben a fegyelmi felelősség? — ezt sem lesz nehéz bebizonyítanunk, ha elmondjuk, hogy Szánthó Lajos sok ízben meghívatván e vizsgálatokra, eddig csak egyetlenegyszer jelentett meg és akkor sem tekintett bele egy pillantással sem az ügyiratokba, mert ez a legelső alkalom volt, melyen a bizottság összejött; — hogy Hegyi Antal néhányszor megjelent ugyan, de szintén nem vett magának egyetlenegyszer sem fáradságot az ügyiratokba betekinteni; Temesváry Antal pedig néhányszor ott volt, hogy sehol fel nem fedezhető hamis mérleg vesszőparipáján lovagolt, amellyel Albertényi Antal bűnös voltát akarta erőnek erejével — de minden eredmény nélkül — kisütni.

Végül pedig hadd említsük meg, hogy a t. vizsgáló bizottság eddig elé Albertényit se meg nem idézte, se ki nem hallgatta, sőt egyáltalán ez ideig még bele sem merült érdemileg a vizsgálatba annyira, hogy akár kinek a súlyos vagy nem súlyos fegyelmi felelősségére nézve magának a bizottság bármelyik tagja is ítéletet formálhatna.

Mindent összegezve tehát egy szubjektív és semmiképen senki által nem tanúsítható állítás és 4—5 rendbeli kétségbevonhatatlan valótlanág az, amiről egy pap, egy volt bíró és egy ügyvédi vagy köztisztviselői állásra készülő — tehát három intelligens ember állít ki pártcélra közjegyzői tanúsványt; a jászolpárt 3 oszlopos szolgája kész így

kézzelfogható hazugságok mellett esküt és hitet tenni, hogy e valótlanágok igazak.

Ide súlydelt le nálunk a közérkölcös. Ilyenek a jászolpárt vezérének a nemes fegyverei.

Nem akarjuk a famózus közjegyzői okirat kiállítatóit elítélni, nem kívánunk refleksiókba sem bocsátkozni a cselekedetük erkölcsi értékétől.

Elítélte őket legéggé Csongrád-vármegye közigazgatási bizottsága, a f. hó 13-án hozott határozatával és el fogja őket bizonyára ítélni Csongrád-vármegye elfogulatlan, józanon gondolkozó közönsége is.

De azt hisszük, ezek után jogunk van már azt mondani és követelni:

El azzal a piszkos kézzel, mely e vármegyében a legrutább játék kártyáit a közérdek, a közjó rovására keveri!

Emancipálja már és emberelje meg végre magát e vármegye közönsége annak a piszkos kéznek a nyúga alól!

Az egyenes adók jövő évi kivételére vonatkozó rendelkezésben új és adminisztratív szempontból is fontos rendszabályt léptetett életbe a pénzügyminiszter. Meghagyta tudniillik, hogy a pénzügyigazgatóságok az egyenes adók körül előforduló s a pénzügyigazgatóságok körébe utalt mindennemű teendőnek ellátásával egy, esetleg két adóhivatal kerületére nézve egy-egy szakkepített tisztviselőt bizzanak meg. E tisztviselők ellenőrzik az adókötelezettek s adótárgyak összeírását s az egyes adónemek kirovására szükséges bevallások gyűjtését; beszerzik az egyenes adók kivételéhez megkivántató egyéb adatokat; kivetik tételként s egyenként a IV. osztályú kereseti adót s hadmentességi díjat; felülvizsgálják a házádonak, a föld- és házbírtok után járó általános jövedelmi pótdádonak s a fegyveradónak a közési közegek által teljesített kivételét; elkészítik az adókiszámítási javaslatokat a III. osztályú keresetadóra és a bányaadóra nézve; és képviselik a kincstárt és mint előadók működnek az egyenes adókövető bizottságok tárgyalásain.

Közigazgatási bizottság.

Aki a f. hó 13-iki vármegyei közjegyzői bizottság gyűlésének kivételes szemléletű lemondott, bizonyára el se képzelte volna a bevezetésekor, micsoda érdekes részlettel fog ez a gyűlés kinálkozni.

Ahogy Tallián Béla főispán elnök a gyűlést megnyitva, szürke egymásutánban jöttek sorra a tizedrangú érdekességű közigazgatási referendák, magunk is hittük, hogy olyan ülésről kelletik majdán referálnunk, amiről voltaképen semmi referálni való nincsen.

Hajh, de megalatkozánk e hitünkben! Mert volt e közigazgatási előadományoknak egy pontja, mely igazi közéleti kaviár-számba mehett, egy pont, amely egyszerre villamos erővel pattantotta az általános érdeklődést a legmagasabb regiszterig s amely egymagában elég, hogy a mi közéleti erkölcsi súlydúságunket szomorúan, de való színekkel tárja fel.

De ne vágniunk az események elé, hanem haladjunk sorrendben.

Ahogy az elnök az ülést valamivel délcéltől 9 után megnyitotta, sorban, gyors tempóban defiloztak el a bizottság előtt az apró-cseprő közigazgatási ügyek.

Sándorfalva kérvényt intéz a kereskedelmi minisztériumhoz, hogy Szatymazzal kocsiposta közlekedése lehessen az eddigi falyog-posta helyett és a kérelmet a közjegyzői bizottság pártolón terjeszti fel.

Füsti Molnár Sándor Szentés városi felfüggesztett árvaszéki úlnok ügyében Burián Lajos polgármester kérvényez,

hogy a felfüggesztésre vonatkozó határozat függőben tartassék. A kérvényt elutasítják.

A vármegyei és Szentés városi árvaszék és árvaépítész ügykezelésének megvisszavételére, Csató Zsigmond dr. alispán elnökelte alatt egy — Balogh János közjegyző, biz. tag, Soós Pál m. t. ügyész és Albertényi Antal m. főszámvevőből álló bizottságot küldenek ki.

A szentes-vásárhelyi vasutvonal kiépítése folytán e vasút párhuzamos közlekedési útai és a vasúthoz szolgáló feljárók átvételével és az illető érdekeltnek leendő átadásával megbízzák az államépítési hivatal főnökét.

A csongrád-szentési törvényhatósági útra szállított kavics szolgáltatása tekintetében Csató Zsigmond dr. alispán és Deutsch Zsigmond budapesti vállalkozó közt létrejött vállalati szerződést jóváhagyják.

Tudomásul vették és Szentés város előjáróságával közöltetni rendelték a kereskedelmi miniszter rendelkezését, mely Szentés város közönségének a vásáruzó és bogárköz szabályozása végett a kisajátítási engedélyt megadja.

Es ahogy e sok szürkeségen átvégődik a bizottság, — im egyszerre ideges feszültség ül ki minden arcra, mikor Cicatricis Lajos dr. főjegyző mint előadó előterjeszti Albertényi Antal m. főszámvevő kérvényét.

Nem a kérvény hangja az, ami felzajgatja a kedélyeket, mert meg kell adni, hogy Albertényi kérvényében pártatlan tapintatot és önmérsékletet tanúsít. De felzaklatja a vért az, ami tényt e kérvény panasz tárgyává tesz.

A legnagyobb objektivitással, minden külön magyarázat nélkül mondja el e kérvényben Albertényi, hogy Temesváry Antal, Hegyi Antal és Szánthó Lajos közjegyzői bizottsági tagok, s im a Ferenc kérésére, mint a Döme-ügyben kiküldött vizsgáló bizottság tagjai, egy közjegyzői tanúsványt állítottak ki, melynek minden szava magán hordja a valótlanág bélyegét, bár a nevezettek ez okmányban, melyet Albertényi hiteles masolatban csatol kérvényhez, esküvel is készek az általuk elmondott valótlanágokat, mint igazakat bizonyítani.

A kérvény tételről-tételre követi a nevezettek által kiállított közjegyzői tanúsványt és okmányszerűen mutatja ki a benne foglalt állítások hazugságot, s végül oda konkludál, hogy a közjegyzői bizottság, elítélvén a nevezettek cselekedetét, mondja ki, miszerint a közjegyzői okmányban foglalt állítások valótlanok s hogy ezek szerint — amik ez okmányban bizonyítatnak, semmiféle hatóság előtt valókul el ne ismertessenek.

Még csak azt sem kérte Albertényi Antal, amit pedig joggal kérhetett volna, hogy ezek után a nevezett urak ő föltéte, aki irányban annyi rosszakaratot árultak el e közjegyzői tanúsványukban — a Döme-ügyben vizsgálatot ne folytathassanak.

Siri csend követte e kérvény felolvasását, melyet nyomon követett magának a nevezettek által kiállított közjegyzői tanúsványt a felolvasása, ahogy itt szóról-szóra következtek:

»Közjegyzői okirat. Előttöm Hoffer Antal szentesi klr. közjegyző előtt alóliit helyen és időben megjelentek általam személyesen ismert Temesváry Antal nyugalmazott aljárásbíró, Szánthó Lajos takarekpenztári pénztáros, — szentesi lakosok, és Hegyi Antal róm. kath. plébános csongrádi lakos, valamennyien csongrád-megyei közigazgatási bizottság tagjai, kik a következő okirat felvételére hívtak fel: »Nyilatkozat. — Alólirottak Temesváry Antal, Szánthó Lajos és Hegyi Antal, mint Csongrád-vármegyei közigazgatási bizottság tagjai, ezennel kinyilatkoztatjuk és ha kívánatni fog, esküvel is megerősíteni készek vagyunk arra nézve, hogy a Sima Ferenc országgyűlési képviselő — a szentesi lap volt felelős szerkesztőjének kívánsága folytán, — Csongrád-vármegyei közigazgatási bizottsága által a Szentési Lapban 1891. évi október hó 25-én — »Ki a bűntakarók fejé című cikk miatt elne elrendelt sajtóperben foglalt azon állítás, hogy Albertényi Antal megyei főszámvevő — a Döme-féle ügyben ellene emelt vádakkal

szemben is védelem alá vétetett Zsiilinsky Mihály volt főispán elnöke alatt működött fegyelmi választmány és közigazgatási bizottság által; — erre nézve, mint Csongrádvármegye ujonnan alakult közigazgatási bizottságának, — a Döme-féle sikasztási ügyben kiküldött fegyelmi vizsgáló biztosi kijelentjük: hogy ezen sikasztási ügyben fegyelmi vizsgálat alá vont Albertényi Antal — a megyei közigazgatási bizottság 1890. évi szeptember 29-én 823. szám alatt kelt fegyelmi határozatával minden indokolás nélkül, a fegyelmi felelősség alul felmentette, és ellene a fegyelmi eljárás beszüntette, és dacára azon körülménynek, hogy a közigazgatási bizottságnak Albertényit illető ezen része ellen, de teljes egészében is az 1890. éviől kezdve a feltes hatósághoz több oldalról emeltetett panasz, mégis ezen fegyelmi határozatnak Albertényit illető részét Szapáry Gyula gróf volt belügyminiszter legfőbb fokon jóváhagyta és ebbeli határozatát a megye közigazgatási bizottságával 37118/1892. számú rendeletével közölte is. — Mielőtt azonban a belügyminiszter hivatozott rendelete az érdekeltekkel közölve lett volna, az ismételt több oldalról emelt panasz folytán a gróf Szapáry visszalépése folytán, az utána kinevezett Hieronymi Károly belügyminiszter 1893. március 31-én 4408/III. 15. szám alatt kelt rendeletével, — ami eddig teljesen példátlanul áll, elődjének rendeletét visszavonta nemcsak, hanem a vármegye közigazgatási bizottságának ezen fegyelmi ügyben 1892. évi február 27-én 1. szám alatt hozott elsőfokú határozatát is feloldotta, — és ezen sikasztási ügyben, Albertényit illetőleg a közbevetett televelbezekben kifejtett súlyos gyanúk alapján is, új vizsgálatot rendelt el. Minthogy ezen vizsgálatot, mi alólírottak teljesítjük, a vizsgálat során eddig szerzett tapasztalatunkból, — bár ez még teljesen befejezve nincs, határozott meggyőződésünk és véleményünk az, hogy Albertényi Antal megyei főszemvévőt ezen sikasztásból kifolyó fegyelmi ügyben súlyos fegyelmi felelősség terheli, így magunk részéről az eddigi fegyelmi ítéletekben Albertényi Antalnak felmentést vagy a pártérdek kifolyásának, vagy meg nem érhető elnézésből eredetnek, kell tekintenünk. Kijelentjük az alkalommal, hogy már az eddig teljesített vizsgálat alapján is ezen nyilatkozatunknak megfelelő jelentést fogunk a Döme-féle ügyben Csongrádvármegye közigazgatási bizottságához, — a vizsgálat teljes befejezése után beterjeszteni. Jelen közokirat egy hiteles kiadványa Sima Ferenc országgyűlési képviselő szentesi lakos részére kiadandó. Miről ezen közokirat felvételénél, felek előtt felolvastatván, általuk akarójukkal megegyezőnek találtatván aláíratott. — Kelt Szentesen, Egezer nyolcszáz kilencvenharmadik évi október hó hatodik napján. — Temesváry Antal s. k., Szánthó Lajos s. k., Hegyi Antal s. k., Hoffner Antal s. k. kir. közjegyző.

Mikor az előadó főjegyző ez okmányt is végig olvasta, megdöbbenés tükröződött minden arcon, hogy a közérköles nálunk ilyen mélyre sülyedett és így fegyelmi ügyben kiküldött vizsgáló biztosok elég vakmerők, e vizsgálat befejezése előtt, sőt mikor az még a kezdet kezdetén van, ilyen közokiratot kiállítani, mely nem csupán hogy őket diszkvalifikálja, de hitelét veszi az egész közigazgatási bizottságnak is, amelynek kebelében ilyen egyének helyet foghatnak.

A főjegyző által előterjesztett határozati javaslat rövid és szerfelhárító kiméletes volt azokra nézve, akik ilyen súlyos vétséget követtek el és akik közül Hegyi Antal és Temesváry Antal — személyesen is jelen levén — úgy ültek ott, mint vétkesek a vádlottak padján.

„Mondja ki a közigazgatási bizottság, — így szól a javaslat — hogy Temesváry Antal, Szánthó Lajos és Hegyi Antal panaszolt eljárását helyteleníteni s hogy az általuk kiállított közjegyzői tanusítványban foglalt állítások, téves tudomásukból eredő valótlanosságok; végül hogy az ezen közjegyzői tanusítványban foglaltak — miknek tanusítására a nevezettek hatósági megbízatást nem nyertek — a felhozott körülménynél fogva — semmiféle hatóság előtt bizonyító erővel nem bírhatnak.“

Az iránt, hogy a nevezettek a vizsgáló biztosi tisztól is elmozdítottak — minthogy

ezt Albertényi sem kérte — az előadói javaslatban sem tették említés.

Temesváry Antal volt az egyedüli, aki e javaslatához megkísérelte hozzászólni — és ez is jellemző. Nevezetesen a nyugalmazott albíró olyan abszurd nézetének adott kifejezést, hogy neki joga van akármit is közjegyzőleg tanusítani és a közig. bizottságnak nincs joga azt az ő tanusítványát bírálgatni, pláne elítélni.

Még a főispán rektifikált egy tételt és súlyosította ezzel a határozati javaslatot.

A közjegyzői tanusítvány ugyanis azt állítja, hogy Hieronymi Károly belügyminiszter, több magánfél közbevetett panaszára vonta vissza elődjének a Döme-ügyben hozott fegyelmi határozatát.

Tallian Béla ezzel szemben kijelenti, hogy ez az állítás is valótlan; mert úgy áll a dolog, hogy Szapáry gróf volt belügyminiszter fegyelmi határozatát ő — mint ujonnan kinevezett főispán — átvevén, miután azt át tanulmányozta, arról győződött meg, hogy az bizonyos tekintetben hézagoss. Erre őt az iránt előterjesztéssel az új belügyminiszterhez, aki tehát nem magánpanaszra, hanem bizalmasának előterjesztésére rendelte el az új vizsgálatnak kiterjesztését azon körülmény pontos megállapítására: vajon a marasztaltak fiksöz összegezen mily kártérítéssel tartoznak?

Ezzel a kijelentéssel aztán a közig. bizottság egyhangúlag elfogadta a határozati javaslatot.

Ami ezután következett az ülésen, azal hamarosan végetek.

Szegvár község előjáróságára kimondták az adóhátralékok behajtására nézve a felelősséget a f. év november végéig menő határidővel; s ugyanily szellemben mondták ki a felelősséget, Csongrád és Mindszent községek előjáróságaira is, a f. évi december 15-iki határidővel.

Némi vitát még Hegyi Antal egy jövedelmiadó fölébbezése idézett elő, melyet az előadó pénzügyi. helyettes elvetni indítványozott.

E vitának azonban egyedüli érdekét az kölcsönzött, hogy a legkövetlenebbül érdekeltek Hegyi Antal pater maga vagy 4 ízben szólott a tárgyhoz.

Egyébként a határozati javaslatot fogadták el.

A tanügyi előadmányok során Terina Gyula dr. jelentette örömmel, hogy a meglőtt dorosmai tanyai tanító, akit a párt-szenvedély szemelt ki áldozatnak, javulóban és sebéről bizonytal fog épülni. Amint egészsége helyreáll, gondoskodni fog róla, hogy más állomásra helyeztessék át.

A főorvosi jelentés kapcsán a m. t. főorvos konstata, hogy Szentesen a trachoma járványoszerű fellépéséről ez idő szerint — hála isten — még szó sem lehet s hogy ez irányban — mint eddig — ezután is minden óvintézkedés megtörténik.

Még Szeder Jánosnak volt egy indítványa, melynek tárgyalására azonban a közig. bizottság zárt értekezletté alakult át.

E zárt értekezleten történekről majd annak idején írunk.

Ujdonságok.

Szentes, 1893. november 16.

— Személyi hírek. Tallian Béla főispán a f. hó 14-én reggel, Vásárhelyen át Szentesről Békés-Gyulára utazott. — Csató Zsigmond dr. alispán a f. hó 15-én, a közbirtokosság ügyében a belügyminiszter által elrendelt elővizsgálat megtartása céljából, Dorosmára utazott.

— Máshol és nálunk. A fővárosi napilapokból olvassuk hírét, hogy Makó város képviselőtestületének a napokban tartott közgyűlése fegyelmileg vizsgálatot rendelt el a városi tanács ellen és a polgármestert állásától is felfüggesztette azért, mert a tanács a menedékházi szegények élelmészének biz-

tosítása céljából megtartott árlejtésen, minden elfogadható ok nélkül, a legdrágább ajánlatot fogadta el s ezzel már eddig is közel 1000 frtng megkárokozta a várost. Így ellenőrizni máshol, ahol köteleességét lelkiismeretesen fogja fel és teljesíti, — a képviselőtestület a város vagyonával sáfárkövetet. Nálunk meg a jászolpárt Fejbólintó Bálintjai egészen helyén valónak találják, hogy a város a jelen évi nagyvendéglő bérleten 1600 frttal károsodott; helyén valóknak találják, hogy a polgármester egy minden komolyságot nélkülöző súlyos vállalati szerződést az utcák világítása céljából, 30 évre — utólagos jóváhagyás reményében, — az ő megkérdésük nélkül előzetesen köt meg Sima Ferenc pártvezérrel; helyén valóknak fogják találni azt a másik túlkapást is, hogy ugyanaz a polgármester egy szegény-menedékház céljaira megvegye a Szederháza t. akkor, amikor még azt sem tudni: miből lesz az a szegény-menedékház fentartató? Hjah, hiába! Máshol kizárólag a közjava, nálunk meg a jászolpárti pártmorál és pártérdek irányítja a képviselő urak állásfoglalását.

— Határjárások. A horgos-szegedi határ hivatalos bejárása a f. hó 27-én, a horgos-martonosi határ bejárása pedig a f. hó 28-án lesz, Csató Zsigmond dr. alispán elnöke alatt.

— Az első kaszinó est. A helybeli kaszinóban a f. hó 18-án esti 8 órakor lesz az első szavatali és felolvasó est, személyenként 20 kros belépődíjjal. Ez első estén közreműködnek: Tasnády Antal dr. felolvasással, Zsoldos Ferenc gépészmérnök egy monológgal, Nagy Sándor zongorajátékkal és Paráté tanár szavalással. Meghívás a kaszinó és estélyeire — mint már említettük, — nem bocsátatnak ki, hanem csupán értesítők, melyek ma küldetnek szét s melyek szerint minden kaszinótagnak joga van, vendéget magával vinni.

— Temetés. Néhai való Sugár Árminné Urnó temetése a f. hó 12-én, vasárnap délelőtt volt a közönség olyan imponzáns részvételével, amilyent alig egy alkalommal tapasztalunk Szentesen. A gyászház tágas udvara és kertje, de az előtte elnyúló útca is a szó szoros értelmében zsúfolásig megtelt a résztvevők tömegével, kiknek sorában nem egy meghatott megjegyzés hangzott el, mely az elhunyt derék úrnő páratlan jó szívét, résztvevő lelket magasztalta, aki a nyomor és szenvedés anyni könnyét szíriótta fel, míg közöttünk élt. A haláleset megdöbentő hirtelenséggel történt bekövetkezése csak fokozta az általános részvételt, melyből Csongrádról, Orosházáról, Csabáról, Gyuláról, Czeglédéről, Vásházáról, Szegedről, Kun-szt. Mártonból és Budapestről érkezett rokoniak az elhunytak is imponzáns számban vették ki részüket. Délelőtt 10 órakor kezdődött a gyászszertartás a zsidóhitközség másodkántorának csengő szép énekével, melynek hangja is elvibrált. Petrovics Soma, az elhunyt férje által e végből ismételt felkért evangélikus lelkész mondott gyönyörű gyászbeszédet az elhunyt érdemeit magasztalva, amely mélyen meghatotta a gyülekezetet s sokakat könnyekre indított. A lélekemelő szép gyászbeszéd után egyházi ének következett, aztán feltették a koporsót a gyászocsíra és megindult a szomorú menet, elől külön gyászokcsira a ravatalra küldött nagyszámú díszes koszorúkkal, a koporsó után sorakozott mintegy 60-ra tehető kocsival, ki a zsidó temetőbe, hol az elhunytat az örök nyugalomnak adták át. Ravatalára a követeletlenül sujtott férjen, anyán és testvéreken kívül koszorúkat küldtek: az izraelita jótékony nőgyelet, melynek az elhunyt pénztári ellenőre volt; Végh Sándor, Tóth László, Tóth Árpád, Polacsek Albert dr., Polacsek Ferdinánd, Purjesz János dr., Abaffy László, Iriz Vilmos dr. Bpestől, Purjesz Henrik, Schreier János, Kurcz Márton, Urbán Imréné stb. Legyen a megholtak csendes pihenése!

— Jegyzői szigorlatok. Csongrádvármegye jegyzőszigorló bizottsága előtt a f. hó 14-én tették el az írásbeli és 15-én a

szóbeli jegyzői vizsgát Bugyi Antal szentesi és Agoston Péter szegvári köztisztviselő szigorló. A vizsgáló bizottság mindkét szigorlót egyhangúlag képesítette a község-jegyzői tisztre.

— **Jóki-jubileum a kaszinóban.** A kaszinó lételevérendező-bizottsága a f. hó 12-én tartott értekezleten állapította meg a kaszinó-egylet által megünnependő Jóki-jubileum programját. A jubiláris ünnepség e szerint két részből fog állani. 1894. január 6-án, mint az országos Jóki-jubileum ünnepsége napján, délelőtt a kaszinó diszko-gyűlést tart, melyen elnök bejelenti Jókainak kaszinói dísztaggá történő megválasztását, mire a jubilánst a közgyűléssől táviratilag üdvözlők. Ezt követi a dalegylet hazafias éneke. Pólya a Ferenc főgimnaziumi tanár kaszinói vál. elnök vázolja Jóki életét, munkásságát, írói érdemait. Kristó Nagy Antal előadja Jóki Holt költő szerelmese című drámai költeményét Nagy Sándor zongorakísérete mellett. A dalegylet hazafias éneke zárja be a délelőtti ünnepség sorát. Este pedig társas-vacsora lesz a kaszinóban. A tervezett ünnepségre a város összes társas-egyleteit meghívja a kaszinó.

— **Reflexiók.** Valami pihent eszű beküldő, akinek — úgy látszik — nem kerül más foglalkozása a kegyeletisértésnél, durva kézzel nyúlva bele a mások fájdalmába, egy közleményt jelent meg a Szentesi Lapok évi 186-ik számában Beküldetett címmel, amelynek kettős tendenciája félreismertethetetlen. Egyfelől ugyanis otromba módon hurcolva bele egy mindenekeltyen megdöbbentő gyászbeszédet a helyi pártusák iszapába, a legdurvább kegyeletlenséggel támadja meg a gyászoló családát, mintha személyes gyűlöletből mellőzte volna a saját hitfelkezezte papját a gyász-szertartásban; másfelől meg a természetén gyászbeszédet tartott Petrovics Soma evang. lelkesztő támadja meg, amiért — szerinte a kánoni törvény megsértésével — papi köntösben végezte említett funkcióját, amelyre — ugyancsak a pihent eszű és gonosz indulatú beküldő szerint — feltolta magát, vagyis: önmaga ajánlkozott. Valóban, nagyobb erkölcsi szegénységi bizonyítványt senki ki nem állíthat magáról, mint az, aki még a halállal szemben sem képes levétközni a maga nyers indulatai salakját; mint az, aki a mások fájdalmát otromba kegyeletlenséggel, durva kézzel hurcolja meg és nem kevésbé szegény erkölcsileg az olyan hírlap, mely az e fajta otromba közleményeknek, nyilván pártszempontból, helyet ad, amelyekben mitsem enyhít semmiféle zárjel közé szorított szerkesztői megjegyzés sem. Magára a durva kegyeletlenséggel pertraktált ügyre nézve pedig a következőket jegyeztek meg: A pihent eszű beküldő, úgy látszik, nem akar tudomással birni arról, hogy Klein Jakab rabbit épp a szóban levő gyászbeszéd alkalmakor ítélték el becsületisértés és cimbitörlesztésért. S ugyan van-e, akinek kegyeletét melyen ne sértené, gyásztát ne szennynezné be a tudat, hogy az ő szeretett, kedves halottja fölött egy ily elítelt ember mondjon gyászbeszédet? Nem személyes gyűlölség vitte hát rá a gyászoló férjett, hogy Klein Jakab rabbit e gyász-szertartásnál elmellőzze, hanem igenis a fentebbi tény, hogy ez a rabbi elég súlyos vétségért elítélte. Tehette pedig ezt a gyászoló férj annyival inkább, mert a zsidóknál, a zsidó rítus szerint a papnak temetésekén abszolúte semmi funkciója nincsen s kiki tetésze szerint felkérhet bárkit is a gyászbeszéd megtartására, ha egyáltalán akar ily beszédet tartatni. Így történt a jelen esetben, hogy Sugar Armin Petrovics Soma evang. lelkesztő kérte fel a gyászbeszéd tartására. És a nevezett lelkesztő csakis többszöri felhívásra és akkor engedett e kérésnek, amikor többfelől biztosították, hogy ezzel a zsidó pap jog- és hatáskörébe nem vág. Hogy papi köntösben jelent meg az evangélikus pap a gyász-szertartáson és tartotta gyászbeszédét, ezért épp oly kevésbé fájjon a pihent eszű beküldő feje, mint a hogy nem fájhat azért se: vajon utközik-e ez a kánoni törvényekbe vagy nem? De nem is botránkozott meg ezen ott a temetőkör senki, legfőkébb az olyan gonosz indulatú obskurus

ember, amilyen a pihent eszű beküldő. Legkevésbé botránkozhat pedig meg a jelenvolt zsidók és evangélikusok. Az előbbieket azért, mert túlnyomó többségük bármely pillanatban kész örömmel cserélné fel Klein Jakabot Petrovics Somáért, az utóbbiak pedig azért, mert csak büszkeség töltheti el szívüket, amikor látják, hogy papjuk más hitfelkezezteliekénél is milyen köztisztviselőben áll. — Ezek után zárjuk reflexióinkat, a pihent eszű, de gonosz indulatú beküldőnek adott következő megszívleendő jó tanácsal: Ne bocsássa ő nyilvános bírálat alá akár a Petrovics úr, akár ki más eszelményét is, mert nem jó annak a napra mennie, akinek vaj van a fején s nem jó másokat akarni a közönséggel megbírálatnia annak, aki maga olyan erősen rászorul a saját lelki szegénységének gyengéd elnézésére, mint a Beküldetett írójá.

— **Dalestély.** A szentesi dalegylet a f. hó 24-én, szombat este tartja — a pártoló tagjai részére — ez évre kötelezett második dalestélyét, a kaszinó termében. Minthogy ezen estélyekre — melyeken kizárólag az egylet pártoló tagjai jelenhetnek meg — külön meghívók nem bocsátatnak ki, — ez úton hívjuk fel reá az egyleti pártoló tagok figyelmét.

— **Gyanú alatt.** A kun-szt-mártoni rendőrség táviratilag értesítette tegnap reggel a helybeli rendőrséget, hogy odaát az előző éjszakán ismeretlen tettesek betörésnek lopásokat követtek el. Értesítette továbbá rendőrségünket, hogy e büntett gyanúja három iparos-segédet terhel, egy kéményseprőt, kinek neve Istenes Gyula, egy kalapos és egy kovácsot, akik ugyanazon éjszakán a kun-szt-mártoni iparos-szállóban éjszakaiak, de kora reggel útnak eredtek, állítólag Szentes felé. Kéri a kun-szt-mártoni rendőrkapitány, az iparos-segédeteket, ha csakugyan Szentesre jöttek volna, letartóztatni és Kun-szt-Mártonba visszakisérteni. Ez értesítés folytán rendőrségünk a 3 iparos-segédet, kik közül az egyik tényleg kéményseprő, a másik meg kovács, a harmadik azonban nem kalapos, hanem molnár, kinyomozta, elfogatta és bár a kihallgatásuk folytán nemcsak hogy tagadásban voltak, de pénz nem találtak

náluk — e körülmény dacára visszakisértette őket Kun-szt-Mártonra.

— **Hulla-áthelyezés.** Néhai való barátunk, Kozák György holttestét a f. hó 15-én exhumálták a helybeli római katolikus temetőből és helyezették át a református közepretemetőben épült új családi sírboltba. A hulla-áthelyezés gyászünnepe alkalmából Gerőcz Lajos ref. lelkesztő mondott megható, szép gyászbeszédet.

— **Halalozás.** Kolodinszky Hippolit gépész neje, Kolodinszky né Papp Jusztina asszony, a f. hó 13-án délután, hosszas és súlyos betegsége után, élete 52-ik évében elhalálozott. A boldogult temetése — kinek elhunytát férjén kívül mostoha gyermekei és testvérei gyászolják — tegnap délután volt az I-50 tizedbeli gyászhatól, nagyszámú közönség részvételével.

— **Katalin-bát.** Az iparos-ifjak önképző-körének a f. hó 25-ére a Kass-szállóban rendezni tervezett Katalin-báljára a meghívók most küldettek szét. Akik talán elnézésből ily meghívót nem kaptak volna, de arra igényt tartanak, forduljanak egész bizalommal ez iránt a rendezőség bármelyik tagjához, aki az akaraton kívül esett tévedést készségesen fogja helyrehozni. A rendezőség e vigalom sikere érdekében nagy buzgalmat fejt ki és ismervé az önképző-kör vigalmi bizottságának leleményes voltát, nincsen is semmi kétségünk az iránt, hogy faradozását a kívánt siker fogja jutalmazni. A táncmulatságon résztvevő hölgyek csinos, izléses táncrendet kapnak, mely egy kedves emléke lend az előreláthatóan fesztelen és kedélyes mulatságnak.

Henneberg G. (es. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben, privat-megrendelőknek közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket. méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig póstábr- és várummentesen, sima, csíkos, kockázott és mintázottakkal, damasztolt stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín s arnyalathal). Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (1)**

Laptulajdonos és felelős-szerkesztő: **Dr. Máteffy Ferenc**
Társ-szerkesztő: **Bánfalvi Lajos.**

Főnyeremény ese-leg 500.000 márka	SZERENCSE-JELENTÉS.	A nyereményekért az állam kezeskedik.
Meghívás a Hamburg állam által biztosított nagy pénzsorsolás — nyeremény — esélyeire, a melyen 10 millió 452,425 márkát kell feltétlenül nyerni. Az első pénzsorsolás nyereményei, amely tervszerűen csupán 110.000 sorsjegyet tartalmaz, a következők:		
Jutaléknyeremény 300,000 márka	56 nyeremény . . . á 5000 márka	
1 nyeremény . . . á 200,000	106	á 3000
2	253	á 2000
2	6	á 1500
1	756	á 1000
1	1237	á 500
1	31	á 300
1	120	á 150
2	33950	á 148
1	7992	á 127,100 és 94
5	10848	á 67,40 és 20
3		
26		
összesen: 55,400 nyeremény,		
mely rövid néhány hó lefolyása alatt, 7 osztályzatban, biztosan kihúzatik.		
Az 1-5-ös osztályú főnyeremény 50,000 márka, mely a második osztályzatban 55,000, a 3-ikben 60,000, a 4-ikben 65,000, az 5-ikben 70,000, a 6-ikben 75,000 és a 7-ikben 200,000 márkára emelkedik és a 300,000 márkás jutaléknyereménnyel együtt 500,000 márkát érhet el.		
Az első nyeremény-sorsolásra, mely törvényesen van megállapítva:		
Egy eredeti egész sorsjegy ára csak 3 frt 70 kr.		
Egy eredeti fél sorsjegy ára csak 1 frt 85 kr.		
Egy eredeti negyed sorsjegy ára csak — frt 95 kr.		
beleszámitva a német állambélyegyet is.		
Minden résztvevőnek, közvetlenül a húzás megtörténte után, felzáróztatás nélkül megküldöm a hivatalos sorsolási eredményjegyzéket.		
Sorsolási tervei az államcímmerrel ellátva, melyből a betétek és nyeremény felosztások mindhét sorozatra megtudatók, előzetesen, díjtalanul küldök.		
A nyereménypénzek kifizetését és átadását, közvetlenül magam eszközömlöm pontosan és a legzrigóribb titoktartással mellet.		
Megrendelések postautalvánnyal vagy levelelgy kérelnek.		
A külsőben levő sorsolásokra szóló megrendelésel tehát forduljon mindenki azonnal, de legkésőbb ez év november hó 20-ig bizalommal		
HECKSCHER JÓZSEF Bank- és pénzváltó üzletéhez, Hamburgban.		